

Titulació	Tipus	Curs
Psicologia	FB	1

Professor/a de contacte

Nom : Ramón Cladellas Pros

Correu electrònic : ramon.cladellas@uab.cat

Equip docent

Teresa Dezcallar Saez

Marta Borrueco Carmona

Adrian Diaz Moreno

Antoni Castelló Tarrida

Alicia Peralta Serrano

Mari Corominas Perez

Equip docent (extern a la UAB)

(a determinar)

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Específicament no hi ha cap prerequisit establert per a aquesta assignatura, però és recomanable cursar, simultàniament, la resta d'assignatures corresponents al primer semestre del primer curs.

Aquestes assignatures són: Fonaments de Psicobiologia I, Història de la Psicologia, Personalitat i Diferències Individuals, Processos psicològics: Atenció i Percepció.

Objectius

El programa de Psicologia Evolutiva I aporta una introducció clara i simplificada de diferents interpretacions dels canvis i transformacions psicològiques que ocorren en les persones durant la seva vida. L'objectiu principal de l'assignatura és el de proporcionar uns coneixements teòrics i pràctics sobre alguns dels principals processos de l'evolució humana: la capacitat d'adaptació a l'entorn des del naixement; l'origen i el desenvolupament de la comunicació i de la parla, i les formes intel·ligents amb les quals l'individu organitza el món que l'envolta per a comprendre'l. Tot i que l'emmarcament conceptual i metodològic contempla les diferents etapes de la vida humana, es pren l'estudi dels canvis evolutius des de la concepció fins a

l'adolescència com el període de temps privilegiat per descriure i explicar el desenvolupament i valorar la importància de l'educació i de la intervenció en les diferents etapes del cicle vital.

D'acord amb aquest enfocament, els objectius formatius de l'assignatura són:

- Llegir, escriure i parlar de forma acurada sobre el desenvolupament humà.
- Situar les veus teòriques en el seu context: coordenada històrica, model epistemològic, productivitat empírica i aplicacions.
- Definir conceptes i descriure seqüències de canvi evolutiu en les primeres etapes de la vida.
- Saber assenyalar i comentar la problemàtica científica, que compromet l'estudi del desenvolupament psicològic i els avanços de les investigacions a l'àmbit evolutiu per superar les dificultats conceptuals, metodològiques i d'ordre socio-econòmic i polític.
- Assolir la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

El contingut teòric i pràctic de l'assignatura tindrà continuïtat en l'assignatura Psicologia evolutiva II, treballant així totes les etapes del cicle vital del desenvolupament humà.

A cadascuna de les assignatures, per apropar-nos a l'estudi del desenvolupament humà, es treballarà una tècnica metodològica diferent: l'observació a l'assignatura Psicologia evolutiva I i, l'elaboració d'entrevistes a Psicologia Evolutiva II.

Resultats d'aprenentatge

1. Descriure les principals característiques dels enfocaments teòrics en l'estudi de la psicologia evolutiva.
2. Contrastar les nocions d'evolució, desenvolupament i gènesi.
3. Valorar la pertinència dels mètodes d'avaluació del desenvolupament en cada una de les etapes del cicle vital.
4. Treballar en equip.
5. Contrastar conceptes i processos biopsicosocials implicats en els canvis que tenen relació amb el creixement, el desenvolupament i l'envelliment mitjançant la investigació d'exemples a la vida quotidiana.
6. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.
7. Identificar les implicacions socials, econòmiques i/o mediambientals de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit de coneixement propi.
8. Explicar el codi deontològic, explícit o implícit, de l'àmbit de coneixement propi.
9. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
10. Valorar l'impacte de les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.
11. Identificar les principals desigualtats i discriminacions per raó de sexe/gènere presents a la societat.
12. Analitzar les desigualtats per raó de sexe/gènere i els biaixos de gènere en l'àmbit de coneixement propi.
13. Valorar com els estereotips i els rols de gènere incideixen en l'exercici professional.
14. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.
15. Comunicar de manera inclusiva, evitant un ús sexista o discriminatori del llenguatge.
16. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
17. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
18. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
19. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora tant pròpies com alienes.
20. Proposar noves maneres de mesurar la viabilitat, l'èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
21. Identificar els processos de canvi i etapes del desenvolupament cognitiu, psicomotriu, perceptiu i del llenguatge.
22. Identificar i analitzar conceptes i processos evolutius a partir de les observacions sistemàtiques sobre el desenvolupament de les persones al llarg de les etapes del cicle vital.

Continguts

Descriptors: Teories i models del desenvolupament humà. Bases del desenvolupament humà. El temps al llarg del desenvolupament. Desenvolupament psicomotor. Desenvolupament cognitiu. Desenvolupament de la comunicació i del llenguatge. Desenvolupament socio-afectiu.

Programa per Blocs temàtics:

Bloc A. Introducció a l'estudi del desenvolupament humà

Bloc B. Dimensió temporal en el desenvolupament

Bloc C. L'aprenentatge a l'infantesa i pre-adolescència

Bloc D. Desenvolupament psicobiològic i perceptiu

Bloc E: Desenvolupament cognitiu

Bloc F. Desenvolupament de la comunicació i del llenguatge

Bloc G. Desenvolupament socio-afectiu i de la personalitat

Conferències:

Primera conferència: Els efectes de l'exposició a noves tecnologies durant la infància.

Segona conferència: Aplicant els resultats d'aprenentatge: una visió integrada de la psicologia del desenvolupament infantil.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració de treballs individuals	11	0,44	
Recerca bibliogràfica i d'altres fonts d'informació	10	0,4	
Estudi	32	1,28	

Elaboració de treball en grup	11	0,44
Sessions expositives	28,5	1,14
Projecte empíric: Observació infant	20	0,8
Pràctiques d'aula: Observació infant	20	0,8
Conferències	3	0,12
Planificació observacions i exposicions i informe final	11,5	0,46

Les situacions d'aprenentatge a l'aula s'organitzen a través de:

- Conferències dirigides a sensibilitzar i desvetllar l'interès per les temàtiques que han marcat un camí a l'hora de comprendre el desenvolupament ontogenètic a les primeres etapes de la vida.
- Sessions expositives adreçades a presentar els continguts bàsics del programa.
- Sessions de pràctiques d'aula per a preparar, compartir, discutir les evidències d'aprenentatge i la realització del projecte empíric en petit grup.

Estudi observacional del desenvolupament infantil (4 mesos- 5 anys) i el seu context. Aquest projecte té com a objectius:

- Conèixer, analitzar i identificar algunes de les característiques evolutives dels infants referents al seu desenvolupament psicomotriu, de la comunicació i el llenguatge i, cognitiu.
- Ser capaç de planificar i dur a terme una observació i el corresponent anàlisi segons les característiques evolutives d'un infant.
- Utilitzar l'observació com a procediment de recerca d'informació.
- Utilitzar l'exposició oral i l'informe escrit com a procediments de comunicació d'informació.

Per a la realització d'aquest projecte es formaran equips de treball de 6 alumnes. Cada equip de treball realitzarà com a activitats formatives autònomes 3 observacions a un mateix nen o nena d'edat compresa entre els 4 mesos i 5 anys. Les observacions es realitzaran en diferents dies. Aquestes observacions aniran adreçades cap als aspectes següents: Desenvolupament psicomotriu, Desenvolupament de la comunicació i el llenguatge i Desenvolupament cognitiu. Les observacions es filmaran i cada equip de treball en farà una anàlisi i una presentació oral a classe. Posteriorment, cada equip de treball entregarà un informe escrit final on quedarà recollit l'anàlisi de cada una de les observacions realitzades, junt amb les aportacions fetes a classe pel conjunt de l'equip i el feedback del professorat. Assistència obligatòria a les sessions de les classes pràctiques.

Línia de temps i d'aprenentatge de l'alumne (des del naixement fins l'adolescència). Aquest treball té com a objectiu:

- . Aplicar els coneixements teòrics a la història de vida de cadascú
- . Ser capaç de sistematitzar tota la informació evolutiva de manera conceptual i gràfica

Aquest treball es desenvoluparà de manera individual

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge

EV3. Prova continguts impartits a classe	10%	0	0	1, 2, 5, 7, 9, 15, 21
Ev4 Exposició (setmana 13 i 15)	10%	0	0	4, 11, 16, 17, 19, 20, 22
Ev2 Prova escrita individual (2on període avaluatiu)	25%	1,5	0,06	1, 6, 21, 22
Ev1 Prova escrita individual (1er període avaluatiu)	25%	1,5	0,06	1, 2, 3, 5, 6, 21, 22
Ev5b Treball individual de la línia de temps	15%	0	0	6, 10, 13, 14, 21
Ev5a Informe del projecte d'observació (setmana 17-18)	15%	0	0	3, 4, 6, 8, 12, 18

L'avaluació de l'assignatura inclou la realització de dues proves escrites individuals; proves escrites a l'aula; l'exposició oral de l'observació de l'infant i de l'anàlisi de les tasques proposades; la redacció de la memòria del projecte final realitzat en petit grup i un treball individual de la línia de temps i aprenentatge.

La nota final s'obtéindrà a partir de la suma de les puntuacions ponderades de totes les evidències d'aprenentatge. A continuació es detalla el pes de cada evidència i les setmanes de realització.

- Evidències classes expositives:
- Evidència 1: Prova escrita individual presencial (Blocs A, B, C i D): 25%. Es realitzarà durant el primer període d'avaluacions. El retorn consistirà en un document amb les respostes correctes i una breu explicació, que es penjarà al Moodle l'endemà de la prova (Setmana 9).
- Evidència 2: Prova escrita individual presencial (Blocs E, F i G): 25%. Es realitzarà durant el segon període d'avaluacions. El retorn serà igual que a l'evidència 1 (Setmana 19).
- Evidència 3: Proves escrites a l'aula: 10%. En finalitzar alguns blocs es farà una prova individual sobre els continguts treballats. Els resultats es projectaran just després de la prova.
- Evidències dels seminaris:
- Evidència 4: Exposició oral en grup del projecte d'observació i de la línia de temps i aprenentatge: 10%. Es realitzarà durant les dues últimes sessions de pràctiques. La rúbrica (text per escrit) es penjarà al Moodle la última setmana de pràctiques (Setmana 15).
- Evidència 5a: Informe escrit del projecte d'observació (petit grup): 15%. La rúbrica (text per escrit) es penjarà al Moodle la setmana posterior a l'exposició (Setmana 13).
- Evidència 5b. Treball individual de la línia de temps i aprenentatge: 15%. Es valorarà tant el treball realitzat a classe com el lliurament final. La rúbrica (text per escrit) es publicarà la setmana següent (Setmana 15).

AVALUACIÓ

- Es considerarà "NO AVALUABLE" l'estudiant que hagi entregat menys del 40% de les evidències requerides.
- Per APROVAR l'assignatura cal haver obtingut un total d'almenys 5 punts en l'avaluació continuada, amb un mínim de 4,5 punts (en una escala 0-10) en les evidències 1 i 2 i una nota mínima d'un 5 en les evidències 4, 5a i 5b. Les evidències 1, 2, 4, 5a i 5b són obligatòries. En cas de no assolir aquests requisits la nota màxima que es pot obtenir és de 4,5 punts.
- Es considera SUSPÈS l'estudiant avaluable que obté una nota final ponderada < 5.

INFORMACIÓ IMPORTANT

En les evidències 1 i 2 cal tenir en consideració el següent:

En cada una de les dues evidències (1 i 2) la prova consta de 30 preguntes de tipus test. Per superar-la, cal obtenir una nota mínima de 4,5 sobre 10.

RECUPERACIÓ

- Podrà optar a la recuperació l'alumnat que al llarg de l'avaluació continuada hagi realitzat evidències amb un pes igual o major a 2/3 de la qualificació total i hagi obtingut una nota inferior a 5 punts i igual o superior a 3,5.
- La recuperació és final i consistirà en una prova escrita individual per les evidències 1 i 2. Per a recuperar l'evidència 4 caldrà repetir l'exposició oral. Per a la recuperació de les evidències 5a i 5b serà necessari lliurar de nou l'informe escrit amb les modificacions suggerides i corregides.
- La nota obtinguda en la recuperació per cada evidència substitueix l'obtinguda prèviament amb un límit de 5 punts per cada evidència recuperada.
- La nota definitiva es recalcularà seguint els mateixos criteris que per a l'avaluació continuada.

No es preveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

AVALUACIÓ ÚNICA

L'avaluació única es sol·licita telemàticament (E-formulari) en el període específic (més informació al web de la Facultat)

l'alumnat que s'acull a l'opció d'avaluació única renúncia a l'avaluació continuada i s'avaluarà de tots els continguts de l'assignatura en un sol acte d'avaluació, que es realitzarà en el mateix dia i lloc que la prova del segon període avaluatiu de l'assignatura.

Aquest acte d'avaluació constarà de dos exàmens presencials que seguiran el mateix format i comprendran els mateixos continguts que les evidències EV1 i EV2 de l'avaluació continuada (respectivament). A l'acabar els dos exàmens, i durant aquest mateix acte avaluatiu, l'alumnat acollit al sistema d'avaluació única haurà de fer l'exposició oral (evidència 4). Així mateix i, pel que fa referència a les evidències 5a i 5b, l'alumnat haurà de redactar l'informe del projecte d'observació realitzat al llarg del curs, així com un mapa de la línia de vida.

La durada total d'aquest únic acte presencial avaluatiu serà d'aproximadament 5h (Veure la següent taula).

taula d'activitats d'avaluació única

Nom i descripció de l'evidència	Pes	Durada en hores (de l'acte presencial)	Data realització
Evidència 1 (1h30m)	30%	6h30m	Segon període avaluatiu
Evidència 2 (1h30m)	30%		
Evidència 3 (30m)	10%		
Evidència 4a (1h30m)	15%		

Les condicions de superació de l'assignatura d'accés a la recuperació i de la prova de recuperació de l'alumnat que s'aculli a l'avaluació única seran les mateixes que per a l'alumnat que segueix l'avaluació continuada.

Es poden consultar tots els aspectes requerits a les Pautes de l'avaluació de la Facultat de Psicologia a l'enllaç següent: <https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.htm>

Traducció d'exàmens:

El lliurament de la traducció de les proves d'avaluació presencials es realitzarà si es compleixen els requeriments establerts en l'article 263 i es realitza la seva sol·licitud la setmana 4 telemàticament (E-formulari)(Més informació al web de la Facultat).

Ús de l'IA

En aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA es considerarà falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat."

Bibliografia

MANUAL OBLIGATORI

Cladellas, R. (2025). ¿Aprendemos o cronometramos? Tiempo de aprendizaje en el aula. Terrassa (Barcelona). OmniScience Scholar.

BIBLIOGRAFIA Bàsica

Berger, K.S. (2012) Psicología del Desarrollo: infancia y adolescencia. Madrid: Médica Panamericana.

Bronfenbrenner, U. (1987). La ecología del desarrollo humano. Barcelona: Paidós.

Bruner, J. (1986). El habla del niño. Barcelona: Paidós.

Delval, J. (1994). El desarrollo humano. Madrid: Siglo XXI.

García Madruga, J. A., Gutiérrez, F. i Carriedo, N. (2002). Psicología Evolutiva II. Desarrollo cognitivo y lingüístico (Vols. I y II). Madrid: UNED.

García Madruga, J. A. i Delval, J. (Eds.) (2019). Psicología del Desarrollo I. 2ª Ed. Madrid: UNED

Gessell, A. (1988). El niño de 1 a 4 años. Barcelona: Paidós.

Gutiérrez Martínez, F. (2005). Teorías del desarrollo cognitivo. Madrid: McGraw Hill.

Hoffman, L., Paris, S. i Hall, E. (1995). Psicología del desarrollo hoy Vol. 1. Madrid: McGraw-Hill.

Marchesi A. Carretero M. i Palacios J. (1984). Psicología Evolutiva. I y II. Madrid: Alianza.

Piaget, J. (1952). The origins of intelligence in children (M, Cook. Trans.). New York: NY: Basic Books.

Silvestre, N. i Solé, R. M. (1993). Psicología evolutiva. Infancia, preadolescencia. Barcelona: Ceac.

Vasta, R., Hait, M. M. i Miller, S. A. (2001). *Psicología infantil*. Barcelona: Ariel.

Vygotsky, Lev S. (1986) *Thought and Language* (Eugenia Hanfmann & Gertrude Vakar. Trans. Revised ed.) Cambridge, MA: MIT Press (Original work published 1934).

BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA

Berger, K.S. i Thompson, R.A (2008). *Psicología del desarrollo: Infancia y Adolescencia*. 7ª Edición. Madrid: Panamericana, 1997.

Bradley, B. S. (1992). *Concepciones de la infancia*. Madrid: Alianza. (Original en anglès, 1989).

Córdoba, A. I., Descals, A. i Gil, M. D. (Coords.) (2006). *Psicología del desarrollo en la edad escolar*. Madrid: Pirámide.

Craig, G.J. i Baucun, D. (2009) *Desarrollo psicológico*. México: Pearson Educación.

Donaldson, M. (1984). *La mente de los niños*. Madrid: Morata.

Flavell, J.H. (1993). *El desarrollo cognitivo*. Madrid: Visor.

García Madruga, J.A. i Lacasa, P. (1992). *Psicología evolutiva*. Madrid: UNED.

García Madruga, J. A., Gutiérrez, F. i Carriedo, N. (2002). *Psicología Evolutiva II. Desarrollo cognitivo y lingüístico* (Vols. I y II). Madrid: UNED. Gessell, A. (1988). *El niño de 1 a 4 años*. Barcelona: Paidós.

Gessell, A. (1988). *El niño de 1 a 4 años*. Barcelona: Paidós.

Palau, E. (2001). *Aspectos basicos del desarrollo infantil. La etapa de 0 a 6 años*. Barcelona: CEAC.

Peralta, A. (2002). *La percepció dels mestres sobre les famílies procedents del Marroc i llurs relacions. Aproximació des d'un enfocament sistèmic i ecològic*. En A C. Mir (Coord.). *Les portes de l'escola. L' heterogeneïtat de les persones i les seves relacions*. pp 81-109. Universitat Autònoma de Barcelona. Servei de Publicacions. Col.lecció Documents.

Pérez Pereira, M. (1995). *Nuevas perspectivas en psicología del desarrollo. Un enfoque histórico crítico*. Madrid: Alianza Editorial.

Perinat, A. (1986). *La comunicación preverbal*. Barcelona: Avesta

Perinat, A. (2002). *La primera infancia*. Barcelona: UOC.

Postman, N. (1990). *La desaparició de la infantesa*. Vic: Eumo. (Original en anglès, 1982). Rogoff, B. (1993): *Aprendices delpensamiento*. Paidós. Barcelona

Schaffer, H. R. (2000). *Desarrollo social*. Mexico: Siglo XXI. (Original en anglès, 1996).

Teberosky, A.; Rivero, M.; Ribera, N.; Peralta, A.; Rabassa, M. y Portilla, C. (2008). *El discurso escolar: entre la oralidad y la escritura*. Barcelona: Graó. ISBN:978-84-7827-526-7 DL: B-1.300-2008

Articles recomanats

Alkire, S. (2002). *Dimensions of Human development*. *World Development*, 30 (2), 181-205.

Bronfenbrenner, U. (1985). *Contextos de crianza del niño. Problemas y prospectivas*. *Infancia y Aprendizaje*, 29, 45.55. (Original en anglès, 1979).

Bruner, J. (1972). Nature and uses of immaturity. American Psychologist, 27 (8), 1-22. (Versió en espanyol de Ileana Enesco, 1989).

Bruner, J. (1981). Vygotski: una perspectiva històrico-cultural. Infancia y Aprendizaje, 14, 3-17.

Otros materiales de referència

Podeu trobar vídeos sobre la temàtica de les pràctiques a l'aula de recursos (ADRE) de la Facultat de Ciències de l'Educació i a la biblioteca d'Humanitats.

A l'inici del curs es penjaran a l'aula Moodle referències actualitzades, si és el cas. A més a més es proporcionaran: Enllaços web de Dossiers de lectures i vídeos.

Programari

-

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM) Seminaris	1	Català	primer quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	2	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	3	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	4	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	5	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	11	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	12	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	21	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	22	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	31	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	32	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	41	Català	primer quadrimestre	matí-mixt

(PAUL) Pràctiques d'aula	42	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	51	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	52	Català	primer quadrimestre	matí-mixt